

Københavns Kommune
Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen
Center for Drift, Tilsyn og Jura

Henvendelse fra Københavns Kommune

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen i Københavns Kommune har ved e-mail af 21. januar 2022 rettet henvendelse til Uddannelses- og Forskningsstyrelsen med en række spørgsmål i forbindelse med et planlagt udbud og kommende dialog med markedet om kommunens køb af uddannelsesaktiviteter til ledige borgere i forbindelse med lov om en aktiv beskæftigelsesindsats m.m.¹

Kommunen spørger bl.a. til betalingsforhold, herunder prisfastsættelse, i forbindelse erhvervsakademiernes udbud af akademimoduler til ledige borgere, erhvervsakademiernes brug af private underleverandører og ansvaret for kvaliteten af undervisningen.

Styrelsen kan oplyse følgende til Københavns Kommune:

Uddannelsesinstitutionernes udbud af erhvervsrettet efter- og videreuddannelse til den voksne befolkning sker efter bestemmelserne i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v.² (herefter ÅU-loven).

Udbud af kompetencegivende uddannelse under åben uddannelse på Uddannelses- og Forskningsministeriets område er fastsat i bekendtgørelse om åben uddannelse på videregående niveau³ (herefter ÅU-bekendtgørelsen).

For akademiuddannelse som regulerede forløb modtager institutionen tilskud og opkræver deltagerbetaling efter reglerne i ÅU-loven⁴, jf. dog nedenfor om ÅU-lovens § 4. Reglerne om åben uddannelse, der omfatter reguleret uddannelse, herunder akademiuddannelse med fagligt afgrænsede moduler (akademimoduler), bygger forudsætningsvist på udbud af uddannelse til enkeltpersoner, der søger optagelse med tilskud fra staten til uddannelsesinstitutionen. De bestemmelser, som gælder for opkrævning af deltagerbetaling er fastsat i § 8 i ÅU-loven. Det følger af lovens § 8 stk. 1, at uddannelsesinstitutionen opkræver betaling for deltagelse i undervisningen, inkl. prøver og anden bedømmelse.

¹ Lov nr. 548 af 7. maj 2019.

² Lovbekendtgørelse nr. 609 af 28. maj 2019.

³ Bekendtgørelse nr. 837 af juli 2015 (med senere ændringer).

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 1038 af 30. august 2017 om videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne, jf. § 25.

11. maj 2022

**Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen**
Center for Jura

Haraldsgade 53
2100 København Ø
Tel. 7231 7800

www.ufm.dk

CVR-nr. 3404 2012

Sagsbehandler
Bente Olsen
Tel. +45 72 31 88 55
bo@ufm.dk

Ref.-nr.
22/17340-4

Efter ÅU-lovens § 8, stk. 2, skal uddannelsesinstitutionen udarbejde et beregningsgrundlag til brug ved fastsættelsen af deltagerbetaling. Det fremgår, at uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte regler for udarbejdelse af beregningsgrundlag. Der er p.t. ikke fastsat regler om deltagerbetalingens størrelse.

Med pligten til at udarbejde et beregningsgrundlag (forkalkulation) er det imidlertid forudsat, at forkalkulationen af den forventede udgift forbundet med de konkrete uddannelsesaktiviteter danner grundlag for fastsættelsen af deltagerbetalingens størrelse. Det er dermed forudsat, at deltagerbetalingens størrelse afspejler de udgifter, der er forbundet med udbuddet. Et beregningsgrundlag udføres for at have et grundlag for at fastsætte prisen på uddannelsesudbuddet og grunder sig på de budgetforudsætninger, som institutionen har for udbuddet (f.eks. holdstørrelse, undervisningstimer, lokaleudgifter m.v.). Der kan også indregnes udgifter i øvrigt, så som generel ledelse, administration og bygningsdrift.

Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen

For uddannelsesaktiviteter omfattet af lov om betaling for visse uddannelsesaktiviteter i forbindelse med lov om en aktiv beskæftigelsesindsats m.m. gælder, at uddannelsesinstitutionen beregner og opkræver betaling hos kommunen eller anden aktør efter de takster, der følger af finansloven og offentliggøres i takstkataloger på Uddannelses- og Forskningsministeriets hjemmeside. Ved beregningen af åben uddannelse medgår taksterne for åben uddannelse som fastsat på finansloven samt deltagerbetalingen. Opgørelsen på åben uddannelse skal følge de gældende regler for opgørelsen af ordinære studerende på åben uddannelse⁵.

Formålet med ÅU-loven er at fremme et bredt udbud af erhvervsrettet uddannelse til den voksne befolkning. Åben uddannelse med statstilskud kan ikke forbeholdes ansatte i bestemte virksomheder eller det offentlige (f.eks. kommuner), og åben uddannelse skal annonceres offentligt på en sådan måde, at alle potentielle ansøgere kan få kendskab til udbuddet. Det er en betingelse for at få tilskud, at aktiviteten er indberettet til Styrelsen for It og Læring, som offentliggør åben uddannelse på UddannelsesGuiden (www.ug.dk). UddannelsesGuiden og voksenuddannelse.dk er henholdsvis Børne- og Undervisningsministeriets nationale informations- og vejledningsportal og den fælles indgang for al voksen- og efteruddannelse.

Af § 12, stk. 1, i ÅU-bekendtgørelsen fremgår en række betingelser om deltagerbetaling, annoncering m.v., som skal være opfyldt, for at en uddannelsesinstitution kan få tilskud efter bekendtgørelsen. Oplysninger om planlagte uddannelsesaktiviteter skal fremgå af institutionens hjemmeside senest 8 dage, inden aktiviteten starter.

Efter ÅU-lovens § 4 kan en uddannelsesinstitution desuden udbyde åben uddannelse som indtægtsdækket virksomhed uden statstilskud til virksomheder eller lignende (f.eks. kommuner), og tilrettelægge uddannelsesaktiviteten efter aftale med den pågældende rekvirent, jf. lovens § 4, stk. 1. Efter bestemmelsen kan en rekvirent, som ønsker et særlig tilrettelagt uddannelsesforløb til en bestemt deltagerkreds, rekvirere åben uddannelse efter reglerne om indtægtsdækket virksom-

⁵ Bekendtgørelse nr. 1489 af 11. december 2018 om betaling for visse uddannelsesaktiviteter på Uddannelses- og Forskningsministeriets område i forbindelse med lov om en aktiv beskæftigelsesindsats m.m., jf. § 7.

hed (det vil sige uden statstilskud). I sådanne tilfælde kan undervisningen tilrettelægges efter rekvirentens behov.

Ved udbud af åben uddannelse som indtægtsdækket virksomhed er institutionen forpligtet til at opfylde kravene i Finansministeriets Budgetvejledning 2021. Prisfastsættelsen foretages ikke fra centralt hold, men decentralt af de enkelte uddannelsesinstitutioner. Uddannelses- og Forskningsstyrelsen kan henvise til Økonomistyrelsens Vejledning om prisfastsættelse (August 2020). De generelle regler for prisfastsættelse indebærer, at prissætningen skal ske ud fra to overordnede hensyn:

1. Der skal ske fuld omkostningsdækning.
2. Der må ikke ske konkurrenceforvridning i forhold til mulige ikke-statslige leverandører.

For varer og ydelser, der afsættes på et marked præget af konkurrence, kan indtægterne overstige omkostningerne. Sker afsætningen som led i indtægtsdækket virksomhed, må det akkumulerede resultat ikke være negativt i fire år i træk.

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen fører tilsyn med de videregående uddannelsesinstitutioner for så vidt angår styringsmæssige og økonomiske forhold. Den enkelte videregående uddannelsesinstitution revideres af en institutionsrevisor (en privat revisor) efter aftale med Rigsrevisionen, og resultaterne af revisionen indgår som en del af grundlaget for styrelsens økonomiske tilsyn med de videregående uddannelsesinstitutioner. Indtægtsdækket virksomhed indgår som et emne i revisionen.

Udbud af formel reguleret uddannelse, f.eks. akademiuddannelse, som indtægtsdækket virksomhed efter ÅU-lovens § 4, er ikke omfattet af den sædvanlige udbudsstyring på området, og begrænset af dækningsområdebestemmelserne i uddannelseslovgivningen og efter bekendtgørelsen om særlige betingelser for udbud af erhvervsakademiuddannelser, professionsuddannelser, akademiuddannelser og diplomuddannelser⁶.

Som udgangspunkt vil det dog være hensigtsmæssigt, at det er det erhvervsakademi, som har det relevante dækningsområde, der bør være første valg med henblik på at understøtte udbud lokalt.

Når der er tale om udbud af dele af en offentlig anerkendt uddannelse (f.eks. akademimoduler) er det uddannelsesinstitutionen, som har udbudsretten til uddannelsen, og som er ansvarlig for undervisningens kvalitet, niveau og indhold. Private underleverandører kan ikke selv udbyde ECTS-givende kurser. I det omfang en uddannelsesinstitution vælger at samarbejde med private om en uddannelsesaktivitet skal betalingen derfor ske til den uddannelsesinstitution, som er ansvarlig for indholdet af undervisningen.

Ved udbud af dele af en akademiuddannelse skal en uddannelsesinstitution desu-

⁶ Bekendtgørelse nr. 271 af 22. marts 2014.

den efterleve de regler, der er fastsat i bekendtgørelse om stillingsstruktur for undervisere ved erhvervsakademier, professionshøjskoler og Danmarks Medie- og Journalisthøjskole (stillingsstrukturen)⁷. Reglerne i bekendtgørelsen gælder både for undervisning på erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser og for efter- og videreuddannelse (akademi- og diplomuddannelse) i tilknytning hertil.

Det fremgår af bilag 1 under "Indledende bemærkninger" i bekendtgørelsen om stillingsstrukturen, at det kun er personer, der er ansat i stillinger omfattet af stillingsstrukturen, der kan varetage opgaver med undervisning og forsknings- og udviklingsaktiviteter. Undervisningsopgaver kan dog i begrænset omfang også varetages af undervisere ansat i henhold til cirkulære om timelønnet undervisning.

Stillingsstrukturen skal sikre:

- 1) et højt fagligt og pædagogisk niveau blandt underviserne,
- 2) bredde i underviserens kvalifikationer i forhold til at varetage undervisningsopgaver på erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser, efter- og videreuddannelse på samme niveau samt forsknings- og udviklingsaktiviteter,
- 3) systematisk udvikling af ny viden inden for erhvervet eller professionen og
- 4) gode karrieremuligheder for underviserne.

Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen

I forlængelse heraf er det op til Københavns Kommune at overveje, om udbudsmaterialet skal tage højde for, at institutionerne efterlever reglerne i stillingsstrukturen.

Kommunen har bedt om en oversigt over de forskellige institutioner på Uddannelses- og Forskningsministeriets område:

Erhvervsakademier

<https://ufm.dk/uddannelse/videregaende-uddannelse/erhvervsakademier/om-erhvervsakademierne/om-erhvervsakademierne>

Professionshøjskoler

<https://ufm.dk/uddannelse/videregaende-uddannelse/professionshojskoler/om-professionshojskolerne>

Universiteter

<https://ufm.dk/uddannelse/videregaende-uddannelse/universiteter/om-universiteterne>

Vi vil give Danske Erhvervsakademier og Danske Professionshøjskoler en kopi af dette brev.

Med venlig hilsen

Bente Olsen
Kontorchef

⁷ Bekendtgørelse nr. 1458 af 24. juni 2021.